

VIDYASAGAR UNIVERSITY

MUGBERIA GANGADHAR MAHAVIDYALAYA
BHUPATINAGAR :: PURBA MEDINIPUR :: PIN- 721425

B.A MUSIC (HONOURS)

SEMESTER : 2nd

SUB : ENVIRONMENTAL STUDIES

PROJECT NAME : ENVIRONMENTAL ASSETS

SUNDARBAN NATIONAL FOREST

SUBMITTED BY : ANUPAMA KAMILYA

COLLEGE ROLL : 812

ROLL : 1111129 NO : 220309

REG NO : VU221290017

SESSION : 2022 - 2023

Mugberia Gangadhar Mahavidyalaya

Bhupatinagar :: Purba Medinipur
West Bengal :: India

Email: mugberia_college@rediffmail.com

NCTE Recognized & NAAC Accredited with CGPA 2.71 Institution

<http://www.mugberiangadharMahavidyalaya.org>

This is to certify that Mr./Miss. Anupama Kamrlyal

Roll 111129 Number 220309 a PG / UG student of

SEM 2nd, Department of Music has

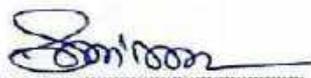
successfully completed a dissertation / project entitled Environmental

Assets Sundarban National forest.

for the paper E.N.V.S in the year 2023

Date: 11.8.2023

Dr. Sutapa Saha
Signature of HOD

Signature of Principal

কৃষকতা শীখন

আমি আমাৰ Environmental Studies বিভাগৰ
সমস্ত শিক্ষক আৰু শিক্ষিণীদেৱীৰ সৈতে বিশেষভাৱে
কৃতজ্ঞ। এইবছৰৰ প্ৰতি সুন্দৰ বিজ্ঞান নিৰ্বাচন
কাৰণে সন্তোষজনক। ইয়াৰে অংশ
মহাশয়সকলে যাৰ সহযোগিতা কৰিছে,
এছায়ে আমি বিশেষভাৱে কৃতজ্ঞ আৰু
সহযোগীদেৱীৰ সৈতে লাগা শীখনৰ
কাৰণে।

স্বাধীনতা পত্র

আমি অশ্রুযম্মা স্বপ্নমিত্যা যোগ্যতা স্বপ্নেছি যে
প্রাকৃতিক সক্ষম নিম্নে সুন্দরবন দ্বারীক উদ্যান
Pronglet টি আমি নিজে স্বপ্নেছি, আমি নিজে
অনেক খর্চকেনন এর মাটিমে ত্যমহুস্বন স্বপ্নেছি,

আমি অন্য গাভোর প্রকল্পে যেহেতু ত্য
মহুস্বন স্বপ্নিনি,

স্থানঃ

প্রাসঙ্গঃ

তারিখঃ

प्रमाणपत्र - एर अनुभव

This is to certify that Mr./Mrs. Anupama
Kamliya student of Mudberia
Danodhan Mahavidyalaya college has
successfully completed the project work
titled "Environmental Assets, Sundarbans National
Forest."

This project work is the record of authentic
work carried out by him/her

He/she has worked under my guidance

Date - 11/8/2023

Signature of project guide

ଅଧ୍ୟାୟ

<u>ବିଷୟ</u>	<u>ପୃଷ୍ଠା</u>
① ଦୁର୍ଗମିତ୍ୟ	
② ସମସ୍ୟା	
③ ଟିପ୍ପଣ୍ୟ	
④ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ଶୈଳୀନିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲମ୍ବନ	
⑤ ଉଚ୍ଚମଧ୍ୟସ୍ତରର ସମ୍ଭାଷଣ	
⑥ ସ୍ଵଳ୍ପାସ୍ଵଳ୍ପ	
⑦ ଆଲୋଚନା	
⑧ ସଂଗ୍ରହ	
⑨ ଶକ୍ତିର ସୀମାବଦ୍ଧତା	
⑩ ଉଚ୍ଚମଧ୍ୟ	

■ ଦୁଇିକଣ :- ସୁନ୍ଦରଣ ଜାତୀୟ ୀଦ୍ୟାଣ ସମିତିମସଞ୍ଜେର
 ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ସହରଣା ଜେମାର ଏକଣୀ ଅହମ, ଏକି
 ବିଲେର ଅର୍ଦ୍ଧଶତକ ଖ୍ୟାତୋତ ସମୂହିମି, ଏକି ଅଞ୍ଜା ୭
 ଏକାଧୁକ୍ତେର ଗୋପାଳାଧୁ ଅବସିତ ଏକ ସାହରାଦେମ ୭
 ସମିତିମସଞ୍ଜା ମିଲେ ଏକି ଅବସିତ, ଏକିର ଆପତ୍ତ
 10,000 ବର୍ଗକିଲୋମିଟାର, ଏକମଣ୍ଡି ଡାକ୍ତେ ସାଧୁ 4,000
 ବର୍ଗକିଲୋମିଟାର ଦେହର ଅବସାଧନ, 1970 ସ୍ଥିର୍ପଟାକ୍ଦେ
 ଏକି ଶ୍ରାସ୍ତ୍ର ସୁବଞ୍ଚନା ନାଲେ ଘୋଷିତ ହେ, 1977 ସ୍ଥିର୍ପଟାକ୍ଦେ
 ଏକି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ୍ତେର ଅର୍ଥାଦା ସାଧୁ, 1984 ସ୍ଥିର୍ପଟାକ୍ଦେ ଏକି
 ଜାତୀୟ ୀଦ୍ୟାଣ ସୁକ୍ଷେ ଘୋଷିତ ହେ, ଏକାଦଶର
 ଗୋଦଳେ ଘାମିତେ ଆସିବାଳାଧୁ ଅଡ଼େ ଡିଟେକ୍ଦେ, 1989 ସ୍ଥିଃ
 ସୁନ୍ଦରଣକ୍ତେର ଜାତୀୟ ଅହମକେ ଗାପୋଦିକ୍ତାଧୁର ବିଜାକ୍ତ
 ଘୋଷଣା ହୁଅ ହେକ୍ଦେ,

ଗାହରାଧୁ ସୁନ୍ଦରଣକ୍ତେର ଆକ୍ଷରିକ ଅହମ
 ସୁନ୍ଦର ଜଞ୍ଜାଣ ବା ସୁନ୍ଦର ସମୂହିମି, ସୁନ୍ଦରୀ ଗାଦ
 କେକେ ସୁନ୍ଦରଣକ୍ତେର ନାମକରଣ ହେକ୍ଦେ ଧାକ୍ତେ
 ଧାକ୍ଦେ,

2

■ ସମସ୍ୟା :-

ସୁନ୍ଦରୀର ବିଧିବଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା ଓ ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ
ପ୍ରାଣୀର ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଯେଉଁଠି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ ଘଟେ,
ଅତ୍ୟନ୍ତ-ବୃଦ୍ଧି, ସୁନିୟତ ଆଚାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏହା ମାତୃତ୍ୱର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅନୁଭବର ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ
ଯେଉଁଠି ଚୋରାଧିକାରୀ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଧିର ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ ଘଟେ
ପ୍ରାଣୀର କ୍ରମାବଳିରୁ ଯେଉଁଠି ଯାଏ, ତାହାକୁ ଆଜି
ସାଧାରଣ ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ ଘଟେ ସମସ୍ୟାର
ସୃଷ୍ଟି ଯାଏ, ସୁନ୍ଦରୀର ସାଧୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଧିର
ବନ୍ଧୁ ସୁନ୍ଦରୀର ଜୀବନ ସାଧାରଣ ଯାଏ ଯାଏ ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ
ସୁନ୍ଦରୀର ସାଧୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ରମାବଳିରୁ ଯେଉଁଠି
ଯାଏ, ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ, ଆଜିକାଲି ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି
ଏହା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଗଲେ ଚୋରାଧିକାରୀ ବ୍ୟାଧିର ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ
ଏହି ସୁନ୍ଦରୀର ବ୍ୟାଧିର ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ ନିରୋଧିତାକୁ ଆଜି
ସୁନ୍ଦରୀର ବ୍ୟାଧିର ଦୂର୍ଘଟ୍ୟ ଆଜିକାଲିକାର ଯାଏ ଏହାକୁ
ଚିହ୍ନଟି ବିଧିବଦ୍ଧ ।

3

■ ଓଡ଼ିଆ :- ସୁନ୍ଦରୀର ଜାଣିତ ଓନ୍ଦାଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ଓଡ଼ିଆ ସୂଚି ହେବ -

① ସୁନ୍ଦରୀର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଏବଂ ମାଟିର ପ୍ରକୃତି
ଲିଖିତକୁ ଚଢ଼ା,

② ଓଡ଼ିଆ କାଳର ବିଷୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓଡ଼ିଆର
ନାମ ଲିଖିତକୁ ଚଢ଼ା,

③ ଓଡ଼ିଆ କାଳର ବିଷୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାଣୀର ନାମ
ଲିଖିତକୁ ଚଢ଼ା,

④ ଓଡ଼ିଆ କାଳର ଶାସ୍ତ୍ରାଦିକାରୀମାନଙ୍କ ବିଷୟର ସମସ୍ତ
ତାଲିକାକୁ ଚଢ଼ା,

⑤ ଓଡ଼ିଆ କାଳର ଶାସ୍ତ୍ରାଦିକାରୀମାନଙ୍କ ବିଷୟ ଓଡ଼ିଆ
ଧୂଳି ଚଢ଼ା ଚଢ଼ା,

① ସୁନ୍ଦର ଓ ନ ଜାଣିବୁ ଚିନ୍ତାଳୟ ନିର୍ମାଣକୁ ଏବଂ
ଆଠିକ୍ ପ୍ରକୃତି :-

ସାଂଖ୍ୟାଦେଶର ସୁନ୍ଦର ଓ ନ
ନିର୍ମାଣକୁ ସର୍ବତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଜାଣି ପାରିବା
ନାହିଁ । ଏହାଦେ, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ନ
ସୁନ୍ଦର ଓ ନ ନିର୍ମାଣ ଓ ନ ଦେଖିଲେ ଏହାଦେଶ
ର ସୁନ୍ଦର ଓ ନ ଆଠିକ୍ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଦିଗର
ଆମାଣ୍ଡ ତାଳର ଅନ୍ତରାଳ ରୂପେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଓ ନ
ଅନ୍ତରାଳର ଆଠିକ୍ ନିର୍ମାଣ, ସୁନ୍ଦର ଓ ନ ଆଠିକ୍
ଠିକ୍ ଆମାଣ୍ଡା ପ୍ରକୃତ ଓ ନ ଓ ନ ପ୍ରତିଦିନ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଲୀଳା ଅବସ୍ଥିତି ଏବଂ ଓ ନ ଓ ନ
ଆଠିକ୍ ନିର୍ମାଣକୁ ଓ ନ ଓ ନ ଓ ନ ; ସୁନ୍ଦର ଓ ନ
ଆଠିକ୍ ଅନ୍ତରାଳ ଦୌ-ଆମ,

② ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ୫- ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ

ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ରୂପେ, ପ୍ରକାଶର ଆବିଷ୍କାର ଆଦ୍ୟାତ୍ମା
 ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମତା, ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟରେ ତାହା ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ
 ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ, ପ୍ରକାଶ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
 ବୃକ୍ଷ, ଲତା, ଧାତୁ, କୁମ୍ଭ, ସରାସୀ, ଶୂନ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
 ବିଚ୍ଛିନ୍ନର ଉକ୍ତିର ପ୍ରକାଶ ରାଜ୍ୟରେ, ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ
 ଉକ୍ତି ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ରୂପେ, ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ୩୫
 ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ରୂପେ, ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ
 ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ମୂର୍ତ୍ତି ସୁନ୍ଦରୀ, ଧ୍ୟାନ, ଲତା, ଲତାପ୍ରାପ୍ତ
 ଧ୍ୟାନ ଆଦି ଜ୍ୟୋତି, ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ପରିମାଣ
 ସୁନ୍ଦରୀ ଆଦି ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରକାଶ ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ସୁନ୍ଦର
 ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ, ପ୍ରକାଶ ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
 ଜ୍ୟୋତି, ପ୍ରକାଶ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ
 ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ
 ଧ୍ୟାନପ୍ରାପ୍ତ

④ ବାସ୍ତୁଅନୁଭବମିତି ବୃନ୍ଦାବନର ଆରମ୍ଭ :- ବିଭିନ୍ନ ଜଗତର

ଜନ୍ମ ସୃଷ୍ଟିଶାଖୀ ଜୀବମୈତ୍ରିର ଦ୍ରାଘ ଛଟେଦେ, ଏହି
କାଳ ସ୍ଥାନି ଲାଭ -

- ଜାମି ସଂଗ୍ରହାବେଶ୍ୱରୀ ଶୀତ୍ତିର ଅବିରତ୍ତନ,
- ମିତ୍ତାବ ଏବଂ ଚୋରାମିତ୍ତାବ,
- ଚିତ୍ତ ଲିପ୍ତ ଏବଂ ଜ୍ଞାନସାଧୁର ଅବିରତ୍ତନ,
- ଦୁଷ୍ଟ,
- ଅତିକ୍ରମାବ ଏବଂ
- ଶାନ୍ତିକାଳେ ସଂଜାତିର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତେନ,

ଯେତେ ଜଗତେ ଜୀବମୈତ୍ରିର ଦ୍ରାଘ ଛଟେଦେ
ଅସ୍ମିନ୍ନିତା ଶୋର୍ଷି କ୍ଷତେ ଯେତେ, ଜୀବମୈତ୍ରିର ଦ୍ରାଘ
ଛଟେଦେ ଅସ୍ମିନ୍ନିତା ଶୋର୍ଷି କ୍ଷତେ ଯେତେ, ଜୀବମୈତ୍ରିର
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତେ କ୍ଷତେ ଯେତେ,

ଜୀବମୈତ୍ରି ଅନୁପ୍ରାପ୍ତେ ଅତି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ, ଆରମ୍ଭ
ଏତି ଅବିରତ୍ତେର ଚୋରାମିତ୍ତା ବଦାଧୁ ଶାନ୍ତି,

5) ବାସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱବିଶେଷମାନଙ୍କର ବିଧାନ :-

ବିଜ୍ଞାନ-ସମ୍ପର୍କରେ

ସୂକ୍ଷ୍ମବିଶେଷଣ ଓ ସମ୍ପର୍କରେ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପାଦାନ,
ଅପଚୟ ଯୋଗ, ଉତ୍ପାଦକତା, ସୁଗନ୍ଧକାରୀ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷତା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପର୍କରେ ଉପାଦାନ
ପଦ୍ମ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷତା, ଶୈଳୀ ଓ ଉପାଦାନ
ସମ୍ପର୍କରେ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପାଦାନ ପଦ୍ମ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

* ଆବୃତ୍ତୀକରଣ ଉପାଦାନ :- ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ
ଆବୃତ୍ତୀକରଣ ଉପାଦାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବନଶୈଳୀରେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପରେ
ଘଟେ,

* ଆବୃତ୍ତୀକରଣ :- ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପରେ
ଘଟେ,

* ଉପାଦାନ :- ସୂକ୍ଷ୍ମବିଶେଷଣ ଉପାଦାନ ସୂକ୍ଷ୍ମବିଶେଷଣ
ଓ ଉପାଦାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପରେ
ଘଟେ,

୧୯୭୩ ମାଲେ ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରକାଶନୀଟି ସୁନ୍ଦରତନ
 ଷ୍ଟାଫ୍ଟ୍ ପ୍ରକାଶନ ଦିଆରେ ଘୋଷିତ ଟପ୍, ୧୯୭୩
 ମାଲେ ୨,୬୮,୭୦୦ ଲକ୍ଷେର ଆୟତନ ବିଶିଷ୍ଟ
 ସୁନ୍ଦରତନ ଷ୍ଟାଫ୍ଟ୍ ପ୍ରକାଶନର ୧୩୩,୦୦୦ ଲକ୍ଷେର
 ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଷ୍ଟାଫ୍ଟ୍ ପ୍ରକାଶନର ଅଧିକାରୀ
 ଷ୍ଟାଫ୍ଟ୍, ୧୯୮୫ ମାଲେ ୫ ମାଲେ ଏକ କ୍ରୀଡ଼ା
 ଉପାଦାନ ଦିଆରେ ଘୋଷିତ ଟପ୍, ୧୯୮୭ ମାଲେ (ix)
 ଏବଂ (x) କ୍ରମିତେ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଦିଆରେ
 ଏକ ବିକାଶକାରୀ ବିକାଶ ବିକାଶକାରୀ ଘାଟ ଦିଆରେ
 ଘୋଷିତ ଟପ୍, ଏହାପରେ ମାଲେଖାଲିତେ, କୃଷିକାରୀ
 ଦ୍ୱିଧିତ ଘୋଷିତ ଦ୍ୱିଧିତ ଉପାଦାନ ଆୟତନ ବିଶିଷ୍ଟ
 ଷ୍ଟାଫ୍ଟ୍ ପ୍ରକାଶନର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଉପାଦାନ

■ ସମାପନ :-

① ମାଟି :- ଜୋଧାପୁର ଜଳ ଓଜା ନରୀଞ୍ଜ ମାଟି,
 PH \rightarrow 5.4 - 7.8, Salinity \rightarrow 15 - 35 ppt.

② ଜଳବାୟୁ :- ଉତ୍ତ ତାପମାତ୍ରା \rightarrow 29°C, ଆର୍ଦ୍ରତା
 \rightarrow 70% - 88%, ଉତ୍ତ ବୃଷ୍ଟିପତ୍ତ \rightarrow 180mm.

③ ଉଦ୍ଭିଦ :-

ଆଦିବାସୀ ନାମ	ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ	ସ୍ୱଭାବ
1. ଚିତ୍ର ଝାମ	Porteresia coarctata	H
2. ନରୀଞ୍ଜ ଉଦ୍ଭିଦ	Tamarix gallica	ST
3. ଚଞ୍ଚା	Pandanus tectorius	ST
4. ଚୋରାଳ	Phoenix paludosa	T
5. ଝୁନ୍ଦରୀ	Heritiera littoralis	T
6. ଚାମୁଣ୍ଡା	Nypa fruticans	T
7. ଚୋଡ଼ା	Sonneratia apetala	T
8. ଛିଡ଼େ ମାଟା	Suaeda maritima	H
9. ଝର୍ଜର	Rhizophora apiculata	T

T=Tree ; H=Herb; ST=small tree

■ আলোচনা ৪-

সুন্দরন তেত্রো নিপুন্নিও

খবু দাতুপার খাতা, মকু, মৌচাকের আম, মাদু,
 মৌচাক ইত্যাদি মনুশ্যে চায়া নু। এখে চন অকু
 প্রতিদোর মুনুশ্যে ও উচাচাক মুনুশ্যে দুমিচন খাচন
 নু। প্রতিদোর সুন্দরন দেচতে মকুচের
 দেম তেত্রো মজোর মজোর মনুশ্যে আমে, মিনু
 দুচকোর মিনু আমে আমেচের মালীচ মনুশ্যে
 মনুশ্যে মকু চাচতে মকুচি না, আমেচের
 দেমের মিনুচের মনুশ্যে মনুশ্যে মনুশ্যে মনুশ্যে
 মনুশ্যে মনুশ্যে আমে মনুশ্যে দেচনা ইচিও,
 মনুশ্যে মনুশ্যে ও মনুশ্যে মনুশ্যে আমে
 আমে মজোর মনুশ্যে মনুশ্যে

■ ଅଟାମାକି

ଓଡ଼ିଆ ଚିନ୍ତା-ସାହିତ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ,

ଅତିକ୍ରମେ ଏ ଦିବସର ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଧାନ୍ୟ ଯାଚେ, ୨୦୧୭
ସାଲର ପ୍ରତିଧାନ୍ୟ ଦିବସ ଥିଲା "ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ଜଗତ"
ଅଧାର ସ୍ତମ୍ଭ, ଶ୍ରୀମତୀ ଚିନ୍ତା, ଚର୍ଚ୍ଚା ବା ନିବନ୍ଧ, ଅଭିମତ
କେବଳ ଅକ୍ଷୟ ଅଧିକାରୀ ନା, କେବଳ ଓଡ଼ିଆ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ବା କେବଳ ଅକ୍ଷୟର ଅଧିକାରୀ
ସଂସ୍କାର ଚିନ୍ତା ନା, ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଆମାଦେ,
ଦେଲେ ନା, ଆଧିକାରୀ ଜଗତ ଶ୍ରୀମତୀ ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ,
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆମାଦେ ଦେଲେ ଆଧିକାରୀ
କେବଳ ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ, ଚିନ୍ତା ଅଧିକାରୀ
ଅକ୍ଷୟର ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ ନାନାଦି ଅକ୍ଷୟ.
ଅକ୍ଷୟର ନାମ ଅକ୍ଷୟର ଅକ୍ଷୟ ଦିବସ
କେବଳ ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ

■ ଶଙ୍ଖର ମିଆଁଚକ୍ରଣ :-

ସୁନ୍ଦରୀର ଜାଣିପ ଉଦ୍ୟୋଗୀର ଶୃଙ୍ଖଳା ବିକାଶ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ ଅନୁସାରେ,
ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭାବିକା ଶଳା - ୨୦ ମେ ୨୦୧୨ ମାସ,
ସୁନ୍ଦରୀର ଶୁଭ ପ୍ରକାଶନ, ଧର୍ମାଧୀ, ଆଦି ଧାରା,
ଶିକ୍ଷାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାର ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ
ଶଳା ଉପରେ ଶରୀର ଅନୁଷ୍ଠାନର ଶରୀର
ଶାସ୍ତ୍ର, ଶୃଙ୍ଖଳା ବିକାଶ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ ଅନୁସାରେ
(୫୫%) ଶରୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (୩୫%) ଶରୀର
ଶରୀର, ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ ଶଳା ସୁନ୍ଦରୀର
ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ.

■ ପଦ୍ମାବଳୀ:-

① ସୁନ୍ଦରତନ -
ସୁନ୍ଦରତନ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ସୁନ୍ଦର-
ତନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଭାଗରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା
ଏକ ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକ ଶାଳା ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯୋଗଦାନ
କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷିତାଙ୍କୁ
କୁହାଯାଏ ।

୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବିଲ୍‌ମିଟିଂ କ୍ରମେ ଯେଉଁଠି
ସୁନ୍ଦରତନର ସ୍ୱାଧୀନ ୬,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବିଲ୍‌ମିଟିଂ କ୍ରମେ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସୁନ୍ଦରତନ ଶିକ୍ଷା ମାଳା ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରଦାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ
କ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଶିକ୍ଷା ଅନ୍ୟ କ୍ରମେ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଗଦାନ କରାଯାଏ ଯେଉଁଠି
କିଛି ବିଭାଗରେ ଯୋଗଦାନ କରାଯାଏ ଯେଉଁଠି
କିଛି ବିଭାଗରେ ଯୋଗଦାନ କରାଯାଏ
କ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୁନ୍ଦରତନ ଓ ସୁନ୍ଦରତନ
ଜାତୀୟ
କ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ,

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜଳର ମତ ଦ୍ରବିଳ ବୃକ୍ଷେ
 ଅନୁଦ୍ରବିଳ ପ୍ରାଣୀମାନ, ଶନା କର ଏବଂ ଖ୍ୟାତ୍ୟାତ
 ବନଜୁମିର ନରମାତ୍ମାମାନ ଘୋଟ ଘୋଟ ଶିଖ,
 ବନଜୁମିତି; ସୁଖାଳେ ବିଦ୍ୟାତ ବୃକ୍ଷେ ବୃକ୍ଷେ
 ବେଳେ ଚିତ୍ତୀର ଘାଟାଓ ନୀଳାଳ ଶିଖର ଧାସି,
 ଚିତ୍ରା ଯଦି; ଶୁଖିର ଓ ଯାଏ ଏବଂ ଅନୁଦ୍ରବିଳ
 ସୁଖୀର ଅନୁଦ୍ରବିଳ ବିଦ୍ୟାତ ଅବିଚିତ। ଦ୍ରବିଳ
 ଗୋରାବେଳେ ୩୦୦ ବାହ ଓ ୩୦,୦୦୦ ଚିତ୍ରା ଯଦି
 ବୃକ୍ଷେ ଏହା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଶୁଖାଳାଳ, ଶରୀର
 ଶାଳେବୁ. ୨୦୧୧ ମେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଶୁଖାଳାଳ ଧାଳ
 ବିଦ୍ୟାତ ଧୀରୁତି ଧାଳ।

উପসংহার

সুন্দরতম হলো পশ্চিমবঙ্গে অসংখ্য ভারতের
জাতীয় ইন্দ্রিয় ও জ্ঞান অর্জন প্রক্রিয়া,
এটি পশ্চিমবঙ্গে জাতীয় দক্ষিণ-পূর্ব প্রদেশ
এবং আন্দামান অঞ্চল, এটি ভারতীয় সুন্দর-
বনের পূর্ব অংশ নিয়ে গঠিত; এর নিবন্ধে বর্তী
মহা সুখি হল - রক্ষণশীল, সাতোশা, জ্যানির
ধূমপান, জাতীয় প্রভৃতি,

সুন্দরতম জাতীয় ইন্দ্রিয়টি খাষিত হল
বর্তমান মানে এর বর্ষাকাল নিম্নের ভারতের
মহাভারত ও সাতোশা প্রদেশের উৎপন্নিত,
এটি প্রাচীন যুগের অঞ্চলে অসংখ্য,
এর প্রতিষ্ঠানিক নাম হল - সুন্দরতম বিজ্ঞান
প্রক্রিয়া, এর অষ্টম দিক তারিখ হল - ২০০৯ ০৯/১২,

Dr. Sutapa Saha
11.08.23